

HLAVA 5 – POSTUPY PŘI PÁTRÁNÍ A ZÁCHRANĚ

5.1 Informace týkající se stavů nouze

5.1.1 Jestliže je důvodná domněnka, že letadlo je v nouzi, potom jakýkoliv úřad nebo jakýkoli článek v organizaci pátrání a záchrany musí okamžitě předat všechny dostupné informace příslušnému záchrannému koordinačnímu středisku.

5.1.2 Záchranná koordinační střediska musí okamžitě po přijetí informace o letadle v nouzi takovou informaci vyhodnotit a posoudit rozsah potřebné akce.

5.1.3 Jestliže informace týkající se letadla v nouzi je přijata z jiných zdrojů než ze stanovišť letových provozních služeb, záchranné koordinační středisko musí určit, o jaké údobí nouze se jedná a musí postupovat podle odpovídajícího stupně údobí nouze.

5.2 Postupy pro záchranná koordinační střediska v údobích nouze**5.2.1 Údobí nejistoty**

Záchranné koordinační středisko musí ihned po vzniku údobí nejistoty spolupracovat v co největší míře se stanovišti letových provozních služeb a dalšími k tomu určenými orgány a službami tak, aby přicházející zprávy mohly být urychleně vyhodnocovány.

5.2.2 Údobí pohotovosti

Záchranné koordinační středisko musí ihned po vzniku údobí pohotovosti okamžitě uvést do pohotovosti pátrací a záchranné jednotky a začít všechny nezbytné akce.

5.2.3 Údobí tísňe

Záchranné koordinační středisko musí ihned po vzniku údobí tísňe:

- okamžitě aktivovat pátrací a záchranné jednotky v souladu s příslušným plánem činnosti pátrání;
- určit polohu letadla, odhadnout stupeň přesnosti této polohy a na základě těchto informací a okolností vymezit oblast pátrání;
- vyrozumět provozovatele, kde je možné, a průběžně ho informovat o průběhu pátrání;
- vyrozumět další záchranná koordinační střediska, jejichž pomoc bude pravděpodobně potřebná nebo jichž by se mohly operace týkat;
- vyrozumět příslušné stanoviště ATS, jestliže informace o nouzi byla přijata z jiného zdroje;
- požádat v počáteční fázi taková letadla, plavidla, pobřežní stanice a jiné služby, které nejsou upřesněny a obsaženy v příslušném plánu pátrání a jsou schopny být nápomocny:

- udržovat poslech letadla vysílajícího v tísni, nouzové radiostanice nebo polohového majáku nehody (ELT);

Poznámka 1: Do 25. listopadu 2026 jsou kmitočty pro ELT 121,5 MHz a 406 MHz a jejich přesný popis je dán Předpisem L 10/III.

Poznámka 2: Od 26. listopadu 2026 jsou kmitočty pro ELT 121,5 MHz a 406,0 až 406,1 MHz a jejich přesný popis je dán Předpisem L 10/III. Plán přidělení 406MHz kanálů Cospas-Sarsat je uveden v dokumentu Cospas-Sarsat Document C/S T.012.

- 2) pomoci letadlu v tísni v rámci daných možností; a
 - 3) informovat záchranné koordinační středisko o vývoji situace;
- na základě získaných zpráv sestavit podrobný plán akce pro provedení požadované pátrací a/nebo záchranné operace a předat tento plán jako pokyn odpovědným orgánům, které bezprostředně řídí její průběh;
 - je-li nezbytné, s ohledem na vývoj situace, změnit podrobný plán akce;
 - vyrozumět příslušný Úřad a Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod; a
 - vyrozumět stát zápisu letadla do rejstříku.

Pořadí těchto postupů musí být dodrženo, pokud okolnosti nevyžadují jiný postup.

5.2.4 Zahájení pátracích a záchranných akcí, jde-li o letadla, jejichž poloha není známa

Jestliže bylo vyhlášeno údobí nouze pro letadlo, jehož poloha není známa a které se může nacházet v jedné, dvou nebo více oblastech pátrání a záchrany, musí být zachován následující postup:

- je-li záchranné koordinační středisko vyrozuměno o údobí nouze a nemá zpráv o tom, zda jiná střediska zahájila příslušné akce, musí zahájit akci podle ustanovení 5.2 tohoto předpisu a dohodnout se sousedními záchrannými koordinačními středisky, které záchranné koordinační středisko převezme odpovědnost;
- jestliže nebylo rozhodnuto jinak společnou dohodou mezi záchrannými koordinačními středisky, jichž se to týká, musí být střediskem, které koordinuje pátrací a záchrannou akci, středisko odpovědné za:
 - oblast, ve které letadlo naposledy hlásilo svou polohu; nebo
 - oblast, do níž letadlo směřovalo, jestliže jeho poslední hlášená poloha byla na linii oddělující dvě oblasti pátrání a záchrany; nebo
 - oblast, do níž letadlo směřovalo, jestliže nebylo vybaveno pro oboustranné radiové spojení nebo jestliže nebylo jeho povinností udržovat radiové spojení;

- oblast, v níž systém Cospas-Sarsat identifikoval místo ve stavu tísně, které tak bylo určeno; a
- c) záchranné koordinační středisko celkově zodpovědné za koordinaci musí informovat po vyhlášení údobí tísně všechna záchranná koordinační střediska, kterých by se mohla akce pátrání a záchrany týkat a o všech okolnostech vývoje nouze. Právě tak všechna záchranná koordinační střediska, která obdrží informace týkající se nouze, musí informovat záchranné koordinační středisko, které má celkovou zodpovědnost za provedení pátrání a záchrany.

5.2.5 Předání informace letadlu, pro které bylo údobí nouze vyhlášeno

Kdykoli je to možné, musí záchranné koordinační středisko odpovědné za pátrací a záchrannou akci předat stanovišti letových provozních služeb, v jejich letové informační oblasti se letadlo nalézá, informace o zahájené pátrací a záchranné akci, aby tyto informace mohly být předány danému letadlu.

5.3 Postupy v případech, kdy se odpovědnost za operace týká dvou nebo více smluvních států

V případech, kdy provádění pátracích a záchranných akcí v celé oblasti pátrání a záchrany spadá do odpovědnosti více než jednoho smluvního státu, musí každý zúčastněný stát postupovat v souladu s příslušným plánem pátrání, jestliže tak záchranné koordinační středisko dané oblasti vyžaduje

5.4 Postupy pro odpovědné úřady v terénu

Orgány bezprostředně řídící operace nebo její některé části v terénu jsou povinny:

- a) předat pokyny jednotkám v jejich podřízenosti a informovat záchranné koordinační středisko o těchto pokynech; a
- b) průběžně informovat záchranné koordinační středisko o průběhu akce.

5.5 Postupy pro záchranná koordinační střediska – ukončení a přerušování činností (operací)

5.5.1 Pátrací a záchranné operace, je-li to proveditelné, musí pokračovat až do doby, kdy jsou všechny postižené osoby v bezpečí nebo kdy skončily veškeré naděje na jejich záchranu.

5.5.2 Příslušné záchranné koordinační středisko obvykle nese odpovědnost za rozhodnutí o přerušování pátrací a záchranné operace.

Poznámka: Smluvní státy mohou požadovat informace od dalších státních úřadů při procesu rozhodování, které povede k ukončení operací SAR.

5.5.3 Jestliže pátrací a záchranná operace byla úspěšná nebo jestliže záchranné koordinační středisko uzná nebo je informováno, že už nouze nadále netrvá, musí být údobí nouze zrušeno. Musí být ukončena pátrací a záchranná operace a všechny orgány, prostředky a služby, které byly aktivovány nebo

jim byl stav nouze ohlášen, musí být neprodleně informovány.

5.5.4 Jestliže se pátrací a záchranná operace stane neproveditelnou a záchranné koordinační středisko ještě považuje za možné, že postižené osoby jsou naživu, potom dočasně přeruší činnost a musí urychleně informovat všechny orgány, prostředky nebo služby, které byly aktivovány nebo jim byl stav nouze ohlášen. Následně přicházející závažné informace musí být vyhodnocovány a je-li to oprávněné a proveditelné, musí být pátrací a záchranné akce obnoveny.

5.6 Postupy na místě nehody†

5.6.1 V případě, že se pátracích a záchranných akcí na místě nehody účastní mnoho různých záchranných prostředků, musí záchranné koordinační středisko nebo odbočka záchranného koordinačního střediska určit jednu nebo více jednotek na místě nehody, které budou koordinovat všechny akce, aby pomohly zajistit bezpečnost a účinnost vzdušných a pozemních operací při zohlednění potenciálu záchranných prostředků a provozních požadavků.

5.6.2 Jakmile velitel letadla pozoruje, že je buď jiné letadlo nebo plavidlo v tísni, potom musí, je-li to proveditelné a až do doby, kdy uzná, že to není možné nebo nezbytné:

- a) sledovat letadlo/plavidlo v tísni až do doby, kdy je přinucen opustit místo nehody nebo mu bylo oznámeno záchranným koordinačním střediskem, že sledování není dále nutné;
- b) určit polohu letadla/plavidla v tísni;
- c) je-li to vhodné, ohlásit záchrannému koordinačnímu středisku nebo stanovišti letových provozních služeb co možná nejvíce níže uvedených informací:
 - typ, poznávací značku a stav letadla/plavidla v tísni;
 - jeho polohu vyjádřenou zeměpisnými nebo gridovými souřadnicemi nebo udáním vzdálenosti a azimutu od význačného orientačního bodu nebo radionavigačního zařízení;
 - čas pozorování v hodinách a minutách světového koordinovaného času (UTC);
 - počet pozorovaných osob;
 - jestli byly pozorovány osoby, které opouštěly letadlo/plavidlo v tísni;
 - od 26. listopadu 2026 – zda byly přijaty nebo pozorovány jakékoli tísňové signály, včetně vysílání nouzového majáku;
 - meteorologické podmínky v místě nehody;
 - zjevný stav přežívajících osob;
 - do 25. listopadu 2026 – nejlepší zřejmá pozemní přístupová cesta k místu nehody; a
 - od 26. listopadu 2026 – nejlepší zřejmá pozemní přístupová cesta k místu tísně;
 - od 26. listopadu 2026 – poloha a popis jakýchkoli dalších letadel/plavidel v oblasti, která by mohla poskytnout pomoc; a

d) postupovat podle pokynů záchranného koordinačního střediska nebo stanoviště letových provozních služeb.

5.6.2.1 Do 25. listopadu 2026 – jestliže první letadlo, které přiletí k místu nehody, není pátracím a záchranným letadlem, musí se ujmout vedení všech činností na místě nehody a dalších postupně přilétávajících letadel do doby, než k místu nehody přilétne první pátrací a záchranné letadlo. V případě, že takové letadlo nemůže navázat spojení s příslušným záchranným koordinačním střediskem nebo stanovištěm letových provozních služeb, musí po domluvě předat tyto informace některému letadlu, které je schopné navázat a udržovat spojení až do přiletu prvního pátracího a záchranného letadla.

5.6.2.1A Od 26. listopadu 2026 – jestliže první letadlo, které přiletí k místu tísňe, není pátracím a záchranným letadlem, musí se ujmout vedení všech činností na místě nehody a dalších postupně přilétávajících letadel do doby, než k místu tísňe přilétne první pátrací a záchranné letadlo. V případě, že takové letadlo nemůže navázat spojení s příslušným záchranným koordinačním střediskem nebo stanovištěm letových provozních služeb, musí po domluvě předat tyto informace některému letadlu, které je schopné navázat a udržovat spojení až do přiletu prvního pátracího a záchranného letadla.

5.6.3 Jestliže je nutné, aby letadlo předalo informace přežívajícím osobám nebo pozemním záchranným jednotkám a neexistuje obousměrné spojení, musí letadlo, pokud je to proveditelné, shodit spojovací zařízení, které by umožnilo navázat přímý kontakt nebo musí předat informaci shobením písemné zprávy.

5.6.4 Zpozoruje-li letadlo signál ze země, musí odpovědět, zda mu rozumělo nebo ne, a to způsoby uvedenými v ustanovení 5.6.3 nebo, není-li tak možné, musí vyslat příslušný vizuální signál.

5.6.5 Je-li třeba, aby některé letadlo vedlo jiné letadlo k místu, kde se nachází letadlo nebo plavidlo v tísni, musí tak učinit vysíláním přesných pokynů jakýmkoli způsobem, který má k dispozici. Nelze-li navázat radiové spojení, letadlo musí vyslat příslušný vizuální signál.

Poznámka 1: Do 25. listopadu 2026 jsou vizuální signály vzduch – země a země – vzduch publikovány v Doc 9731, Volume III.

Poznámka 2: Od 26. listopadu 2026 jsou vizuální signály vzduch – země a země – vzduch publikovány v Dodatku 1 a dokumentu International Aeronautical and Maritime Search and Rescue (IAMSAR) Manual (Doc 9731), Volume III – Mobile Facilities.

5.6.6 Od 26. listopadu 2026, pokud má na palubě zařízení pro měření skutečného snosu na hladině v souladu s ust. 2.6.9, mělo by pátrací a záchranné letadlo shodit toto zařízení co nejdříve, jakmile dosáhne místa nehody.

Poznámka: Rozmístění takových zařízení pomůže zpřesnit plánování oblasti pátrání, a minimalizovat tak dobu pátrání.

5.7 Postupy pro velitele letadla, který zachytí tísňové vysílání

(Použije se do 25. listopadu 2026)

Kdykoliv velitel letadla zachytí tísňové vysílání, potom musí pilot, je-li to možné:

- potvrdit tísňové vysílání;
- zaznamenat polohu letadla/plavidla v tísni, je-li udána;
- zaměřit vysílání letadla/plavidla, pokud je to možné;
- uvědomit příslušné záchranné koordinační středisko nebo stanoviště letových provozních služeb o tísňovém vysílání a uvést všechny získané údaje; a
- zatímco očekává pokyny, pokračovat podle svého uvážení k místu uvedenému ve vysílání.

5.7 Postupy pro velitele letadla, který zachytí tísňové vysílání

(Použije se od 26. listopadu 2026)

5.7.1 Kdykoliv velitel letadla zachytí tísňové vysílání, potom musí pilot, je-li to možné:

- potvrdit tísňové vysílání;
- zaznamenat polohu letadla/plavidla v tísni, je-li udána;
- zaměřit vysílání letadla/plavidla, pokud je to možné;
- uvědomit příslušné záchranné koordinační středisko nebo stanoviště letových provozních služeb o tísňovém vysílání a uvést všechny získané údaje;
- zatímco očekává pokyny, pokračovat podle svého uvážení k místu tísňe; a
- pokusit se navázat spojení s osobou (osobami) v tísni.

5.7.2 Kdykoliv pilot monitoruje kmitočty 121,5 MHz a zachytí vysílání nouzového majáku, pilot rovněž:

- musí zaznamenat a ohlásit co nejdříve polohu, kde bylo vysílání poprvé přijato;
- nesmí jakkoli měnit nastavení squelche na rádiu letadla; a
- je-li to možné, musí pokračovat v monitorování kmitočtu, dokud signál neustane, a informovat o tom příslušné záchranné koordinační středisko nebo stanoviště letových provozních služeb.

Poznámka: Zachování stávajících nastavení squelche od okamžiku prvního přijetí vysílání, až dokud signál neustane, poskytuje záchranným koordinačním střediskům nejpřesnější potenciální polohu nouzového majáku.

5.8 Pátrací a záchranné signály

5.8.1 Použije-li se vizuálních signálů vzduch - země a země - vzduch podle Dodatku 1 tohoto předpisu, mají dále uvedený význam. Musí být použity jen k uvedeným účelům a nesmí se používat žádných jiných signálů, s nimiž by mohly být zaměněny.

5.8.2 Zpozoruje-li letadlo kterýkoliv ze signálů z Dodatku 1 tohoto předpisu, musí postupovat

podle jejich významu uvedeného v Dodatku 1 tohoto předpisu.

5.9 Vedení záznamů

5.9.1 Každé záchranné koordinační středisko musí zaznamenávat svou činnost vždy při vyhlášení pátracích a záchranných činností ve své oblasti.

5.9.2 Každé záchranné koordinační středisko musí vyhodnocovat aktuální pátrací a záchranné činnosti ve své oblasti. Tato vyhodnocení by měla

obsahovat poznámky vztahující se k postupům, které byly uplatněny při nouzi a dále se vztahující k záchrannému spojovacímu vybavení a zařízení. Tyto poznámky by měly být doporučeními pro zlepšení těchto postupů. Tato vyhodnocení, která by byla využitelná pro jiné státy, by měla být předložena ICAO, které je podle okolností předá členským státům.

[†] Od 26. listopadu 2026 ust. 5.6 ponese název „Postupy na místě tísňe“.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO